

Asia C-483/23

**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä**

Jättämispäivä:

26.7.2023

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio (Italia)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

11.4.2023

Valittajat:

A

B

C

D

T

Vastapuolet:

Ministero dell'Economia e delle Finanze

Comitato di Sicurezza Finanziaria

Agenzia del Demanio

Pääasian kohde

Eräiden trustiin kuuluvien liikeyritysten vireille panema hallinto-oikeudellinen menettely, jossa haetaan muutosta viranomaisen tekemään päätökseen, jolla kyseisten yritysten pääomaosuudet ja niiden omistama omaisuus määrättiin jäädytettäväksi sillä perusteella, että niillä oli välillinen yhteys trustin perustajaan, joka mainitaan asetuksessa (EU) N:o 269/2014 tarkoitettujen rajoittavien toimenpiteiden kohteiden luettelossa.

Ennakkoratkaisupyyntöön kohde ja oikeudellinen perusta

SEUT 267 artiklan mukainen ennakkoratkaisupyyntö, joka koskee Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä annetun asetuksen (EU) N:o 269/2014 2 artiklan 1 kohdan, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EU) N:o 476/2014, tulkintaa; erityisesti trustiin asetetun omaisuuden ”kuulumisen” ja sitä koskevan ”määräysvallan” käsitteiden tulkinta trustin perustajan osalta.

Ennakkoratkaisukysymykset

1) Onko asetuksen (EU) N:o 269/2014 2 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että jäädyttämistoimenpiteeseen voidaan ryhtyä myös silloin, kun kyse on varoista tai resursseista, jotka asetuksen liitteessä I mainittu trustin perustaja (nimetty tai luetteloon merkitty henkilö), jota on pidettävä tahona, jolle kyseiset varat tai resurssit kuuluvat, on asettanut trustiin?

2) Jos vastaus on kieltävä, onko asetuksen (EU) N:o 269/2014 2 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että jäädyttämistoimenpiteeseen voidaan ryhtyä myös silloin, kun kyse on varoista tai resursseista, jotka asetuksen liitteessä I mainittu trustin perustaja (nimetty tai luetteloon merkitty henkilö), jota on pidettävä tahona, jolle kyseiset varat tai resurssit kuuluvat, lähellä olevana tahona, on asettanut trustiin?

2) Jos vastaus on kieltävä, onko asetuksen (EU) N:o 269/2014 2 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että jäädyttämistoimenpiteeseen voidaan ryhtyä myös silloin, kun kyse on varoista tai resursseista, jotka asetuksen liitteessä I mainittu trustin perustaja (nimetty tai luetteloon merkitty henkilö), jota on pidettävä tahona, jonka määräysvallassa kyseiset varat tai resurssit ovat, on asettanut trustiin?

Kansainvälisen oikeuden oikeussäännöt, joihin viitataan

Trusteihin sovellettavasta laista ja niiden tunnustamisesta 1.7.1985 tehty Haagin yleissopimus, erityisesti seuraavat kohdat:

2 artiklan 1 kohta:

”Tässä yleissopimuksessa trustilla tarkoitetaan oikeussuhteita, jotka perustajaksi kutsuttu henkilö (settlor) on perustanut joko inter vivos- tai mortis causa -oikeustoimella, kun omaisuutta on asetettu niissä edunvalvojan (trustee) hallintaan edunsaajan (beneficiary) hyväksi tai tiettyä tarkoitusta varten.”

2 artiklan 2 kohta:

”_ _

- a) trustiin kuuluva omaisuus muodostaa erillisen varallisuuskokonaisuuden, eikä se ole osa edunvalvojan varallisuutta;
- b) trustiin kuuluva omaisuus on kirjattu edunvalvojan tai toisen, edunvalvojan lukuun toimivan henkilön nimiin;
- c) edunvalvojalla on valtuudet ja velvollisuus, josta hänen on annettava selvitys, hoitaa ja hallinnoida kyseistä omaisuutta tai määrätä siitä trustin ehtojen ja edunvalvojalle laissa asetettujen erityisten velvoitteiden mukaisesti.”

6 artiklan 1 kohta:

”Trustiin sovelletaan perustajan valitsemaa lakia. – –”.

Unionin oikeussäännöt, joihin viitataan

Rajoittavista toimenpiteistä Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta annetun päätöksen 2014/145/YUTP muuttamisesta 28.2.2022 annettu neuvoston päätös (YUTP) 2022/337.

Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä 17.3.2014 annettu neuvoston asetus (EU) N:o 269/2014, sellaisena kuin se on muutettuna 12.5.2014 annetulla neuvoston asetuksella (EU) N:o 476/2014 ja pantu täytäntöön 28.2.2022 annetulla neuvoston täytäntöönpanoasetuksella (EU) 2022/336.

Rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta 20.5.2015 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/849.

Kansalliset oikeussäännöt, joihin viitataan

22.6.2007 annettu asetus (decreto legislativo) nro 109 – Toimenpiteet terrorismin rahoittamisen ja kansainvälistä rauhaa ja turvallisuutta uhkaavien maiden toiminnan ehkäisemiseksi, torjumiseksi ja rankaisemiseksi direktiivin 2005/60/EY mukaisesti: erityisesti 3 § (jolla perustetaan talous- ja rahaministeriön (Ministero dell’Economia e delle Finanze) yhteydessä toimiva rahoitusalan turvallisuuskomitea (Comitato di Sicurezza Finanziaria), joka toteuttaa Yhdistyneiden kansakuntien, Euroopan unionin sekä talous- ja rahaministeriön asettamat jäädyttämistoimenpiteet) ja 5 § (jossa kielletään jäädytettujen varojen siirtäminen, niistä määrääminen ja niiden käyttö ja jossa kielletään asettamasta

mitään varoja tai taloudellisia resursseja suoraan tai välillisesti nimettyjen henkilöiden saataville tai hyödynnettäviksi).

25.5.2017 annettu asetus (decreto legislativo) nro 90 – Direktiivin (EU) 2015/849 ja varainsiirtojen mukana toimitettavista tiedoista annetun asetuksen (EU) N:o 2015/847 täytäntöönpano. Erityisesti 2 §:n 1 momentissa velvoitetaan express trust -muotoisten trustien edunvalvojat pitämään yllä riittäviä ja ajantasaisia tietoja trustin tosiasiallisista omistajista ja edunsaajista (perustaja, edunvalvoja, suojelija, edunsaaja ja kuka tahansa muu henkilö, joka käyttää tosiasiallista määräysvaltaa trustin omaisuuteen).

21.11.2007 annettu asetus (decreto legislativo) nro 231 – Direktiivin 2005/60/EY ja sen täytäntöönpanotoimenpiteistä annetun direktiivin 2006/70/EY täytäntöönpano; sellaisena kuin tämä asetus on muutettuna asetuksella (decreto legislativo) nro 90/2017.

16.10.1989 annettu laki nro 364 – Trusteihin sovellettavasta laista ja niiden tunnustamisesta Haagissa 1.7.1985 tehdyn yleissopimuksen ratifiointi ja täytäntöönpano; laki, joka mahdollistaa trustin oikeudellisena instrumenttina Italiassa.

Yhteenveto tosiseikoista ja menettelystä

- 1 Asian vireille panneet yhtiöt B, A, C ja D harjoittavat liiketoimintaa. Ne ovat kokonaan erään yhtiön määräysvallassa (jäljempänä määräysvaltaa käyttävä yhtiö): määräysvaltaa käyttävän yhtiön kotipaikka on Bermuda, ja se on osa trustia (jäljempänä trusti). Trusti on perustettu luonnollisen henkilön (jäljempänä perustaja) tekemällä, 18.7.2007 päivätyllä oikeustoimella, jota on muutettu 22.12.2014 ja johon sovelletaan Bermudan lakia.
- 2 Trustissa on sekä edunvalvoja (trustee), jona toimii yhtiö T ja jonka tehtävänä on hoitaa ja hallinnoida trustin omaisuutta perustamisasiakirjan määräysten mukaisesti ja trustin voimassaolon päättyessä tai sen ehtojen mukaisesti siirtää trustin omaisuus edunsaajille, että suojelija (protector), joka on ulkopuolinen luonnollinen henkilö ja jonka tehtävänä on valvoa, että trustiohjelma pannaan asianmukaisesti täytäntöön. Nämä hallintoelimet ovat ajan kuluessa muuttuneet.
- 3 Alun perin perustaja oli yksi trustin edunsaajista: hänen lisäksi edunsaajia olivat hänen sisarensa ja tämän lapsi (jotka suljettiin trustin ulkopuolelle 19.12.2017 tehdyllä oikeustoimella) ja perustajan jälkeläiset (joita ei toistaiseksi ole). Perustaja suljettiin kuitenkin trustin ulkopuolelle 7.2.2022 tehdyllä oikeustoimella. Vaikuttaa siltä, että perustajaa ei ole enää mahdollista hyväksyä trustin edunsaajaksi ja ettei hänellä ole valtuuksia hallinnoida tai käyttää trustin varoja.
- 4 Päätöksen 2014/145/YUTP muuttamisesta tehdyllä päätöksellä (YUTP) 2022/337 ja asetuksen (EU) N:o 269/2014 täytäntöönpanosta 28.2.2022 annetulla

täytäntöönpanoasetuksella (EU) 2022/336 Euroopan unionin neuvosto sisällytti perustajan mainitussa asetuksessa säädettyjen toimenpiteiden kohteena olevien tahojen luetteloon.

- 5 Näin ollen Italian talous- ja rahaministeriön yhteyteen perustettu rahoitusalan turvallisuuskomitea ilmoitti yhtiöiden B, A, C ja D lakimääräiselle edustajalle 16.3.2022 tiedoksi annetulla päätöksellä, että asetuksen (EU) N:o 269/2014 (2 artiklan) ja asetuksen (decreto legislativo) nro 109/2007 (jäljempänä D. Lgs. n. 109/2007) mukaisesti yhtiöiden B, A, C ja D pääomaosuudet ja niiden omistama omaisuus määrättiin jäädytettäväksi (jäljempänä jäädyttämispäätös), koska niillä oli ”välillinen yhteys [perustajaan]”, joka oli yhtiöiden tosiasiallinen omistaja ja joka oli sisällytetty asetuksen (EU) N:o 269/2014 liitteessä olevaan luetteloon, sellaisena kuin se on täytäntöönpanoasetuksella N:o 336/2022 sittemmin muutettuna.
- 6 Yritykset B, A, C ja D sekä yhtiö T (edunvalvoja) vaativat 11.5.2022 päivätyllä valituksellaan ennakkoratkaisua pyytäneitä tuomioistuinta kumoamaan jäädyttämispäätöksen.

Pääasian asianosaisten keskeiset lausumat

- 7 Valittajien mukaan jäädyttämispäätös perustuu yksinomaan asetuksen N:o 269/2014 2 artiklan 1 kohtaan, jossa asetuksella N:o 476/2014 tehdyn muutoksen jälkeen säädetään seuraavaa: ”Jäädytetään kaikki liitteessä I luetelluille luonnollisille henkilöille, oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille taikka niitä lähellä oleville luonnolliselle henkilöille, oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille kuuluvat taikka näiden omistuksessa, hallussa tai määräysvallassa olevat varat ja taloudelliset resurssit”. (Kyseisessä liitteessä I lueteltuihin tahoihin viitataan tässä jäljempänä ilmauksella ”nimetyt tahot”.) Kyseisellä muutoksella mainitusta kohdasta poistettiin sanat ”suoraan tai välillisesti”, jotka seurasivat ilmausta ”hallussa tai määräysvallassa”; näin ollen valittajat katsovat, että jäädytetyn omaisuuden ja nimettyjen tahojen välisen yhteyden kannalta merkityksellisinä perusteina ei voida pitää omaisuuden välillistä yhteyttä nimettyyn tahoon eikä muunlaisia tosiseikastoja kuin ne, jotka säännöksessä on tyhjentävästi mainittu, eli kuulumista, omistamista, hallussapitoa ja määräysvaltaa.
- 8 Jäädyttämispäätös on valittajien mielestä näin ollen lainvastainen, kun otetaan huomioon, että valittajat eivät ole millään tavalla nimetyn tahon eli perustajan vaikutuspiirissä. Kun yhtiö, joka käyttää valittajissa määräysvaltaa, tuli osaksi trustia, valittajien varallisuus erotettiin perustajan varallisuudesta; ja kun perustaja jätettiin trustin edunsaajajoukon ulkopuolelle, kyseinen varallisuus siirtyi edunvalvojalle eli yhtiölle T. Perustamisasiakirjan ja asiaan sovellettavan lain nojalla perustajalla ei siis voida katsoa olevan minkäänlaista (suoraa tai välillistä) hallinnointi- tai määräysvaltaa, koska tämä ei voi enää käyttää vaikutusvaltaansa.
- 9 Talous- ja rahaministeriön näkemyksen mukaan päätös on täysin lainmukainen. Ministeriö toteaa, ettei se, että omaisuus tulee osaksi trustia, saa aikaan

omistusoikeuden siirtymistä eikä siten merkitse sitä, että perustajan ja trustiin asetettujen varojen ja oikeussuhteiden – kuten valittajien B, A, C ja D omaisuuden ja pääomaosuuksien – välinen yhteys kokonaan katkeaisi.

- 10 Näkemyksensä tueksi talous- ja rahaministeriö vetoaa direktiiviin 2015/849. Sen 3 artiklan 6 kohdan b alakohdan i alakohdan mukaan trustien osalta perustaja katsotaan ”tosiasialliseksi omistajaksi ja edunsaajaksi” eli henkilöksi, joka ”viime kädessä omistaa asiakkaan tai käyttää siinä määräysvaltaa, ja/tai – – jonka lukuun liiketoimi suoritetaan tai toimintaa harjoitetaan”. Ministeriö huomauttaa lisäksi, että vaikka perustaja ei tällä hetkellä enää ole omaisuuden edunsaaja, kyseinen omaisuus voi kuitenkin ”palata” hänen omistukseensa tai hänen saatavilleen siinä tapauksessa, että omaisuutta ei lopulta siirretä edunsaajiksi nimetyille tahoille (esimerkiksi siksi, että nämä kieltäytyvät siitä, tai siksi, että trusti purkautuu enneaikaisesti).

Tiivistelmä ennakkoratkaisupyyntöön perusteista

- 11 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on epävarma asetuksen N:o 269/2014 2 artiklan 1 kohdan oikeasta tulkinnasta tilanteessa, jossa oikeudellisena instrumenttina on käytetty trustia; epävarmuus koskee erityisesti kyseisen säännöksen merkitystä ja vaikutuksia trustin perustajan asemaan siinä tapauksessa, että perustaja ei ole trustin omaisuuden hoitaja tai käyttäjä, hänellä ei ole muita tehtäviä trustissa eikä hän ole trustin lopullinen edunsaaja.
- 12 Ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle on epäselvää, voidaanko trustiin asetettujen varojen, resurssien ja oikeussuhteiden katsoa joka tapauksessa ”kuuluvan” perustajalle, vaikka tämä ei enää olisi trustin omaisuuden käyttäjä tai hoitaja eikä sen lopullinen edunsaaja, tai ”kuuluvan” perustajaa lähellä olevalle taholle tai olevan viime kädessä perustajan itsensä ”määräysvallassa”, minkä seurauksena luettelossa nimetyn perustajan trustiin asettamaan omaisuuteen voitaisiin soveltaa asetuksen N:o 269/2014 2 artiklan 1 kohdassa säädettyjä jäädyttämistoimenpiteitä.
- 13 Perustajalle kuulumisen kriteeristä ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että kansainvälisesti tunnustetun trust-järjestelyn ja Haagin yleissopimuksen 2 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaan perustajan trustiin asettama omaisuus kirjataan muodollisesti edunvalvojan nimiin, joka hallinnoi ja hoitaa sitä perustamisasiakirjan ja sovellettavan lain nojalla. Edunvalvoja saa siis valtuudet määrätä (disponoida) omaisuudesta, mikä on omistusoikeuden keskeisin tunnusomainen piirre. Tämä määräämisvalta ei kuitenkaan siirry edunvalvojalle täysimääräisesti, koska sitä rajoittaa velvollisuus noudattaa perustamisasiakirjassa asetettuja velvoitteita ja siirtää omaisuus edunsaajille perustamisasiakirjan mukaisesti. Kun tämä siirtäminen tapahtuu, edunsaajat saavat omaisuuteen täyden omistusoikeuden.
- 14 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin korostaa, että trusti-instituution tarkoituksena on toteuttaa ensisijaisesti perustajan etua. Perustaja saa oman

henkilökohtaisen omaisuutensa erotettua trustiin asetettavasta omaisuserien ja oikeuksien kokonaisuudesta, jolloin hän myös vapautuu hoitovastuista; ne siirtyvät yhdessä muodollisen omistusoikeuden kanssa edunvalvojalle, jonka omaisuudesta ne niin ikään pidetään erillään.

- 15 Näin ollen voitaisiin katsoa, että muodollisen omistusoikeuden kirjaaminen edunvalvojalle ei todellisuudessa saa aikaan omaisuuden omistusoikeuden siirtymistä, vaan omaisuus ainoastaan kirjataan vastikkeettomasti hänen nimiinsä, jolloin tarkoituksena on lähinnä varallisuuskokonaisuuksien erottaminen (ennen kaikkea suhteessa perustajan henkilökohtaiseen varallisuuteen). Tämän näkemyksen tueksi ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin viittaa kansalliseen Corte di cassazione (ylin tuomioistuin, Italia) oikeuskäytäntöön, jonka mukaan omaisuuden kirjaaminen edunvalvojan nimiin ”tapahtuu vastikkeettomasti mutta ei saa aikaan omistusoikeuden siirtymistä, koska omaisuutta ei luovuteta lopullisesti edunvalvojalle, jonka velvollisuutena on vain hallinnoida ja säilyttää sitä muusta omaisuudesta erillään siinä tarkoituksessa, että se siirretään myöhemmin trustin edunsaajille”. Tämän näkemyksen mukaan trustiin asetettu omaisuus siis ”kuuluu” edelleen perustajalle, ainakin siihen asti, että se lopullisesti siirretään edunsaajille. Asetuksen N:o 269/2014 2 artiklan 1 kohdassa omaisuuden jäädyttämispäätökselle säädetty edellytys omaisuuden ”kuulumisesta” nimetyille taholle näin ollen täytyisi, ainakin siihen asti, että omaisuus siirretään edunsaajille.
- 16 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan kyseisessä artiklassa tarkoitettu ”kuulumisen” käsite voi viitata sekä perinteiseen tilanteeseen, jossa liitteessä I mainitulla taholla on täysimääräinen ja yksinomainen omistusoikeus omaisuuteen, että epätyypillisiin tai sekamuotoisiin tilanteisiin, kuten sellaisiin, joissa omaisuus on asetettu trustiin ja kirjattu nimellisesti edunvalvojan nimiin mutta niin, ettei tätä kuitenkaan voida käytännössä pitää tosiasiallisena omistajana, koska tällä ei ole omaisuuteen täysimääräistä ja ehdotonta määräämisoikeutta.
- 17 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin korostaa sitä talous- ja rahaministeriön esiin nostamaa seikkaa, että siihen asti, että trustiin asetettu omaisuus siirretään edunsaajina oleville kolmansille, on joka tapauksessa mahdollista, että se palautuu perustajan muodolliseen omistukseen: näin on sekä siinä tapauksessa, että trusti määrätään ennaikaisesti lakanneeksi, että siinä tapauksessa, että edunsaajat eivät ota vastaan trustiin asetetun omaisuuden siirtoa. Tämän näkemyksen mukaan trustiin asetetun omaisuuden ja perustajan välinen ”kuulumisen” yhteys ei toisin sanoen katkea, vaikka omaisuus asetetaan trustiin.
- 18 Sen tulkinnan tueksi, jonka mukaan perustajan oikeudellisesti merkityksellinen yhteys omaisuuteen ei omaisuuden muodollisen omistusoikeuskirjauksen muuttumisen seurauksena lakkaa, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin vetoaa direktiiviin 2015/849, jolla pyritään estämään unionin rahoitusjärjestelmän käyttö rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen. Kyseisen direktiivin 3 artiklan 6 kohdan b alakohdan i alakohdan mukaan trustien osalta perustaja katsotaan, muiden

kyseisessä alakohdassa tarkoitettujen ja siinä esitetyt edellytykset täyttävien tahojen tavoin, ”tosiasialliseksi omistajaksi ja edunsaajaksi” eli yhdeksi tai useammaksi luonnolliseksi henkilöksi, joka ”viime kädessä omistaa asiakkaan tai käyttää siinä määräysvaltaa, ja/tai – – jonka lukuun liiketoimi suoritetaan tai toimintaa harjoitetaan”. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin huomauttaa, että vastaava säännös on voimassa myös kansallisessa lainsäädännössä (asetuksen (decreto legislativo) nro 231/2007 22 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksen (decreto legislativo) nro 90/2017 2 §:n 1 momentilla).

- 19 Lisäksi direktiivin 3 artiklan 6 kohdan b alakohdan v alakohdassa säädetään myös mahdollisuudesta ”käyttää trustin osalta määräysvaltaa suoran tai välillisen omistuksen kautta”.
- 20 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen näkemyksen mukaan se, että direktiivin 2015/848 soveltamisala poikkeaa asetuksen N:o 269/2014 soveltamisalasta, ei estä käyttämästä kyseistä direktiiviä mainitun asetuksen 2 artiklan 1 kohdan tulkintaa koskevassa arvioinnissa: molemmissa tilanteissa trustin perustajaa pidetään henkilönä, joka yhdessä muiden, trustin hallinnoinnin tai sen tavoitteiden kannalta merkittävässä asemassa olevien henkilöiden (edunvalvojan tai edunsaajien) kanssa säilyttää merkittävän yhteyden trustiin asetettuun omaisuuteen, koska hänellä on kyky tavalla tai toisella vaikuttaa sen hoitoon. Asetuksen N:o 269/2014 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ”kuulumisen” käsite voi siis ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen käsityksen mukaan viitata paitsi tilanteisiin, joissa omaisuus kuuluu muodollisesti tai suoraan nimetylle taholle, myös tilanteisiin, joissa kuuluminen on tosiasiallista tai välillistä, kuten trustin tapauksessa: siinä tietty taho (perustaja) ei suoraan omista trustiin asetettua omaisuutta eikä kyseinen omaisuus ole sen saatavilla eikä muodollisesti sen nimissä, mutta se kykenee kuitenkin objektiivisesti katsottuna käyttämään huomattavaa vaikutusvaltaa omaisuuteen sekä siksi, että se kykenee saamaan takaisin myös muodollisen omistusoikeuden omaisuuteen, että siksi, että perustamalla trustin ja antamalla sen hallinnoinnin ja sitä koskevan määräysvallan valitsemilleen henkilöille, joihin se luottaa, se kykenee etukäteisesti ohjaamaan omaisuuden käyttöä (ja varsinkin sitä, kenelle omaisuus lopulta päätyy).
- 21 Kriteeristä, joka koskee kuulumista perustajaa lähellä olevalle luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa toissijaisesti, että asetuksen 2 artiklan 1 kohta, jossa jäädyttämisestä säädetään paitsi nimetyille luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle kuuluvan omaisuuden myös tällaista henkilöä ”lähellä oleville” luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille (tai yhteisöille tai elimille) kuuluvan omaisuuden osalta, voi viitata myös trustin kaltaiseen tilanteeseen. Omaisuus, jonka omistusoikeutta ei enää ole kirjattu perustajan, liitteessä I nimetyn tahon, nimiin, säilyttää nimittäin kyseisen tahon kanssa merkityksellisen yhteyden: edunvalvoja on tässä tapauksessa ”lähellä oleva” henkilö, jonka perustaja on valinnut ja joka hallinnoi perustajan trustiin asettamaa omaisuutta perustajan haluaman ohjelman mukaisesti.

- 22 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo niin ikään toissijaisesti, että asetuksen N:o 269/2014 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen jäädyttämistoimenpiteiden lainmukaisuuden osalta voidaan katsoa, että perustajalla on joka tapauksessa eräänlainen määräysvalta trustiin asetettuun omaisuuteen, kun otetaan huomioon trust-järjestelyn rakenne, koska viime kädessä perustajan tahto on ratkaiseva trustiin asetetun omaisuuden kannalta (trustin perustaminen, hallinnoinnista ja valvonnasta vastaavien avainhenkilöiden nimittäminen, lopullisesta ohjelmasta päättäminen ja omaisuuden kohdentamista koskevien sääntöjen määrittäminen). Näin on siis riippumatta siitä, että perustajalla ei ole hallinnointivaltuuksia, ettei trustiin asetettu omaisuus ole suoraan hänen saatavillaan ja että hänet on suljettu edunsaajajoukon ulkopuolelle. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin viittaa tältä osin unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön, jossa määräysvallan käsite on määritelty niin, että se ”perustuu oikeuksiin, sopimuksiin ja muihin keinoihin perustuvaan mahdollisuuteen käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa yrityksessä” (unionin tuomioistuimen neljännen jaoston tuomio 4.3.2020, C-10/18 P, EU:C:2020:149).
- 23 Lopuksi ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että hallinnosta vastaavissa henkilöissä trustin voimassaoloaikana ja perustamisasiakirjan jälkeen tapahtuneilla muutoksilla ei pitäisi olla tältä osin merkitystä, koska nämä muutokset tapahtuvat joka tapauksessa perustajan perustamisasiakirjassa määrittämien ehtojen mukaisesti. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyytää unionin tuomioistuinta selventämään, millä edellytyksillä voidaan katsoa, että trustin perustajalla on omaisuuteen edelleen ”määräysvalta” tällaisten muutosten jälkeenkin, riippumatta perustajan suostumuksesta ja siinäkin tapauksessa, ettei perustajalla ilmeisesti ole enää valtuuksia hallinnoida tai käyttää trustiin asetettua omaisuutta.